

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predp. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje šte. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIV.

V Celovcu, 2. novembra 1905.

Štev. 44.

Narodna šola

v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem.

(Dalje.)

Še z drugega stališča je nam Korošcem narodna šola nujno potrebna.

V svojem boju za obstanek, katerega moramo več ali manj biti vsi obmejni Slovenci, postavili smo na bojišče do malega vse svoje moči: organizirali smo — ne, pri nas na Koroškem o organizaciji še ne smemo govoriti: — recimo rajši: poklicali smo na bojišče starčke, može in fante — žene in dekleta pa zavsem prezrli! In vendar: kako mogočen in močen regiment bi bile narodno-zavedne žene in dekleta. Večkrat sem slišal trditi, da je Dunaj postal krščansko-socijalni najbolj vsled ženske agitacije — in da tržaški Slovenci v primeri z nami dobro napredujejo, se imajo v veliki meri zahvaliti narodno-probuženemu ženstvu. Tudi družba sv. Cirila in Metoda poroča vsako leto, da so glavna njena opora zavedne slovenske žene in dekleta.

A glavni vpliv ženskega spola na probujo naroda po mojem mnenju ni v agitaciji, ampak v vzgoji mladine — in matere so tiste, ki morajo nam koroškimi Slovencem pomagati do narodne zmage! Na Kranjskem kaj vrlo delujejo in vzbujajo narod ter vnamajo pred vsem mladino razna mladeniška in izobraževalna društva — in pri nas na Koroškem? Pač nam svetujejo z onostran Karavank: „snujte mladeniška društva in vzdramili se bode tudi vi“. Verjamemo in uverjeni smo, da je nasvet dober; a kaj nam pomaga še tako dobrohoten: „ite in pace; calefacimini et saturamini“ (idite v miru ter segrejte in nasitite se) — ko nam v to primanjkuje — skoraj bi rekel, prav čisto vsega: manjka nam pripravnega, zmožnega materijala in manjka nam pred vsem delavnih moči. Ne pretiravam, če trdim, da je veliko župnij na Koroškem, kjer tudi pri najboljši volji kratkomalo ni mogoče ustanoviti kakoršne že koli mladeniške zveze, ker ni mladeničev voljnih združiti se v zvezo. Najbolj pa nas tare pomanjkanje delavnih moči. Istina je, da na Koroškem skoraj vse narodno in izobraževalno delo sloni le na ramah duhovščine — izjeme so redke. Duhovščina pa velike in težavne naloge ne more zma-

gati, ker je pomanjkanje duhovnikov preveliko in ker tudi ti, kar jih je, vsi ali ne morejo ali pa ne marajo sodelovati pri jako težavnem in nevhvaležnem narodnem delu.

In vendar, da se rešimo, moramo vzbuditi in si moramo pridobiti mladino! V šoli in s šolo si narodne mladine pri nas ne moremo vzgojiti, ker vse naše ljudske šole so ponemčevalke mladine; one v mladih srcih ne vzbujajo ljubezni do naroda, marveč jo namenoma morijo ter mesto nje sejejo mrznjo, zaničevanje in sovraštvo do vsega, kar je slovensko. (Iz svojih šolskih let se še spominjam, kakor bi bilo danes, ko sva si z edinim sošolcem iz domače vasi iz šole grede segla v roke ter si obljubila: kakor hitro bova le za silo znala nemški, ne spregovoriva prav nobene slovenske besede več!) — Opomnim tudi še na znani izrek bivšega okr. šolskega nadzornika v Velikovcu: „Lernet deutsch; deutsch ist nobel, ist schön; windisch ist bäurisch, ist schiech!“ (Učite se nemški; nemški je nobel, je lepo; slovensko je kmetsko, je grdo.) — Zato si moramo narodno mladino vzgojiti v družini — po narodno zavednih materah!

Mar ni mati, vsaj dobra in prava mati, ali ni ona duša cele družine, posebno pa, ali ni mati tista, ki vzgaja otroke bodisi na dobro bodisi na slabo stran? Že po rodu, po krvi že preide marsikatera dobra ali slaba materina lastnost na otroke — vzgoja materina pa večinoma vsaj vtisne otrokom materino podobo: njeno obnašanje, njen govor, njeno mišljenje itd. Zato vidimo, da ima na pr. pobožna mati navadno tudi pobožne otroke (izjeme so seveda tudi tukaj, pa so vendarle izjeme). In narodna mati?

Da, da! Dajte nam narodno zavednih mater, in naša mladina bo vse drugačna. Če bode otrok od svoje matere slišal, da je besedo, katere ga je ona naučila, treba spoštovati, ker je beseda materina in beseda naroda slovenskega; če bode otrok iz materinih ust slišal, da zemljo, rodno zemljo, na kateri je tekla njegova zibelka, da rodno zemljo mora ljubiti — ali menite, da se otroka taki nauki ne bodo prijeli in da ne bode ljubil svojega doma in ne bode spoštoval svojega rodu? In ali mnenite, da si bode tak otrok kar tako meninčič tebinčič dal iz srca iztrgati svojo narodno zavest? Gotovo nam pri

tako vzgojeni mladini utrakvistične šole ne bodo toliko škodovale, kakor sedaj.

Kakor narodno zavednih mater, tako potrebujemo tudi gospodarsko izurjenih gospodinj. Koliko je gospodarsko izvežbana gospodinja vredna, pač najbolj potrjuje znani rek, da mož drži samo en steber hiše, žena pa tri. Od daleč že se pozna hiša, v kateri gospodari umna gospodinja — in po neredu v hiši takoj spoznaš, da v hiši ali sploh ni gospodinje, ali pa, da je takšna, kakoršna bi ne imela biti.

Nihče ne pride učen na svet — tudi gospodinja si mora svojo izurjenost šele pridobiti. Pa kje? Pri nas na Koroškem se mlada gospodinja uči od matere; kvečjemu da gre za eno leto kam služiti — to je skoraj vse in edina gospodinjska šola naših kmetic. Kam bi se naj tudi šla šolat, ko nismo imeli niti enega slovenskega zavoda za kmetska dekleta. Nekateri so dajali svoje hčerke v mesto — od tam pa niso dobili domov izurjenih gospodinj, kakor so želeli, ampak dobili so same gospodične, ki niso ne za kuhinjo in ne za hlev, vrhu tega pa še pravcate nemčurke. (Nadaljuje se prihodnjik.)

Koroški deželni zbor.

Z bikom se bosti

Dne 11. oktobra se je zopet otvoril naš deželni zbor. Drugod se pač vedno z nekako nestrpnostjo pričakuje otvoritev deželnega zbora, ker marsikateri posameznik in marsikatera občina upa, da bo deželni zbor naklonil vsaj drobtinico od one ogromne svote, katero mu dajejo davkoplačevalci na razpolago, zopet nujno potrebnim davkoplačevalcem. Pri nas je pa to vse drugače. Koroški Slovenci že zdavnaj vemo, da nam ni treba pričakovati bogvekaj od našega deželnega zbora. Edini zastopnik slovenskega naroda na Koroškem je v deželnem zboru gosp. Grafenauer, mož, ki je gotovo vedno na svojem mestu. Ali žalibog vladajo v našem deželnem zboru tako žalostne razmere, da je g. Grafenauerju le z največjo težavo mogoče kaj doseči. In kako tudi! Saj je lani izjavil v imenu nemško-nacijonalne večine poslanec Dobernig, da bodo nemški nacijonalci dosledno glasovali proti vsem predlogom manjšine, pa naj bodo ti predlogi dobri ali slabi. Dovolj je že,

mislite, da se pripravi? Po dva, tri dni odlaša, predno mi vsreže, zato da ga več ne nadlegujem, in ima mir.“

„Ima pač veselje, kaj se hoče . . .“ sem ji odvrnil nakratko in potrkal.

Nobenega glasu.

„E, saj mora biti notri — zamišljen je tako —“ in postrežljiva ženica je odprla sama vrata njegove okusno opremljene sobice.

Sedel je pri mizi: z levo roko si je podpiral glavo, z desno pa škrtal s peresom po že do polovice popisani poli papirja.

„Ej, duša filistrska — kaj pa počneš doma? Pogledaj skozi okno — kaj nisi tudi ti stvarjen za solnce?“

Tako sem se ga lotil. On pa je položil pero na mizo, se naslonil na stol in šel globoko po sapo: „Kaj bi s solncem? To-le Emono bi rad na kak način razvil in dokončal — glej!“

Na mizi se je kopicila pola za polo . . .

Obstal sem za njegovim hrbotom in motril nervozno stikanje njegove roke po popisanih polah. In tisti trenutek sem spoznal v njem človeka, ki se odteguje očem drugih in zapira med štiri stene, da more živeti nemoteno in misliti o življenju.

Vstal je od mize in me prijel za roko.

„Vidiš, prijatelj — glej do pičice sem vse natančno prelistal, da bi našel kaj zgodovinskih drobtin. Brez uspeha: Valvazor je sama zgodovinska osebnost, Dimitz ne pove nič gotovega, edino kar mi je na razpolago in vse kar moreš imeti, so neme zgodovinarice — izkopine, kameno orožje, čoln iz prastare dobe stavb na koleh, vse imam, vse skupaj je sicer res pred menoj, a molči — molči . . .“

Podlistek.

Ukončanemu cvetu.

(Francetu Mediču.)

(Spisal Josip Bekš.)

Že tretjič brlê svečke po grobovih, odkar si mi stisnil zadnjikrat roko, tako krčevito kot nikdar poprej — že tretjič, odkar si šel . . .

Sel si, da se ne vrneš nikdar več in vzal si s seboj vse, kar si nosil pod trdo skorjo preblagoga srca.

Kdo te je umel, komu si razodeval kdaj gorje in tisto malo veselja, ki je redki čas zaigravalo krog rdečih, zdravih ustnic? Kdo ti je kdaj otrl solzo, ki se je vrnila z očesa, zamaknjenege v mrtve stene, in spolzela po bledem licu, kdo je čul vzdih, ki se je vzdramil hkrati in zopet preminul, kakor je usahnila tudi solza neopaženo, naskrivoma ?

Že tretjič brlê svečke po grobovih, in doné zvonovi — odkar te nimam . . .

* * *

Ostajal je pri meni do pol ure; govoril je malo, še tisto površno in hlastno, potem pa navadno segel po klobuku:

„Oprosti, nimam časa, zdrav!“ —

In še predno sem se dobro zavedel, je švignil mimo okna s sklonjeno glavo in brzih korakov. Tak je bil, odkar sem ga poznal, in nisem se mu čudil in ga ne popraševal po vzrokih.

Prve lastovke so švigale za mušicami. Karavanke so stale v vsej svoji krasoti na obzorju, in po strehah ljubljanskih hiš se je blesketalo in prelivalo kot čisto zlato . . . Hitel sem po Dunajski cesti in gorko in prijetno mi je bilo pri srcu; najlepša pomlad je kipela krog mene, pod nebom veseli, lahni, kakor velike rože, od rahlega vetra gnani oblaki, pred in za menoj sami radostni obrazi, in po vseh žilah in živcih pretakajoča brezskrbna mladost, aj — zavriskal bi, da bi stal tam nekje na širni poljani, kjer bi me ne čul drugi, kot prosta vseveličastna narava . . .

Kolikokrat sem šel proti sv. Krištofu*, vselej se je zganil prej ali slej v zvoniku tiste sicer tako zapuščene in mirne cerkvice zvon ter zaklenkal turbobno, da se je čulo po vsem mestu — tisti dan ne. — — —

Morda je pripomogla tudi ta okolnost k moji nenavadni veselosti, rekel bi celo razposajenosti, skratka: skoro prižvižgal sem v enonadstropno hišo na desni strani dunajske ceste odpirajočih se ulic, dasi nisem bil domač, temveč šele drugi njen gost, ki se je povabil sam.

„Doma France?“

Bila je njegova mati, ne preveč priletna, skrajno prijazna ženica, ki je imela tudi to lepo svojstvo, da je bila obenem posestnica in gostilničarka.

„Prosim, kar vstopite, pa spravite ga malo na solnce, cel dan nekaj tuhta — ne vem, kaj ima — piše, piše — saj pravim, človek ga včasih prosi, naj napiše pozdrav temu ali onemu prijatelju, ali

* Sv. Krištofu je posvečena cerkva na ljubljanskem pokopališču. Op. uredn.

da jih je vložila manjšina. Da je v takih razmerah težko kaj doseči, je lahko umljivo.

Prva in druga seja.

V prvi seji deželnega zbora so se vršile volitve v razne odseke. Kakor vedno, so tudi sedaj nemški nacionalci volili v odseke samo svoje ljudi, dasiravno je manjšina izjavila, da je pripravljena sodelovati v odsekih. Nemško-nacionalna gospoda hoče le sama gospodariti.

V drugi seji, dne 12. oktobra, so vložili posl. Weiss in tovariši predlog o izpremembi lovske postave. S to izpremembo se daje občinam odločilna beseda v lovskih vprašanjih. Politična oblast samo nadzira poslovanje občin v tej zadevi.

Wieser in „novoslovensčina“.

V tretji seji, dne 13. oktobra, je pokazal veliki nemški nacionalni Wieser svojo nemško-nacionalno modrost v interpelaciji, v kateri je protestiral proti dvojezičnim legitimacijam in glasovnicam pri zadnji državnozborni dopolnilni volitvi. In res, kako so ti ljudje Wieserjeve baže občutljivi! Vsaka slovensko tiskana beseda jim je že preveč. Ali zakaj neki Wieser ni tudi protestiral proti temu, da je ptujška giftna krota „Štajerc“ prinesla oklic nemškega bauernbunda o Seifricovi kandidaturi. Tu pa Wieserju nič ni smrdela „novoslovensčina“ in ni povzročila nikake „Er-bitterunge“. Wieser, pojte se solit s svojo doslednostjo!

Nemško-nacionalna samovlada.

Vsa brezobzirnost nemških nacionalcev se je pokazala v peti seji dne 17. oktobra. Volil se je namreč poseben odsek za preureditev deželnozbornskega pravilnika. Niti v ta odsek niso izvolili nobenega pristaša manjšine. Nemški nacionalci bi namreč radi požrli manjšini še ono malo pravic, kar jih ima v deželnem zboru. Najbrž se jim gre za to, da bi odvzeli manjšini pravico vlagati samostojne predloge. Ker sedaj zato zadostuje pet podpisov, bodo najbrž to število povišali. No, bo že še prišel čas, ko jim bo ostala kaka trda kost v požrešnem goltancu.

Lovska postava. — Deželni računi.

Predlog posl. Weissa se izroči narodno gospodarskemu odseku. Po novi postavi občina ne bi bila več prisiljena dati lova v najem. Lahko bi oddala lov v najem ali pa bi ga sama obdržala. Namestila bi lahko kakega izvedenca, ali pa dovolila občanom prost lov, seveda onim, ki bi si nabavili dovoljenje za lov (jagdkarto). Ako bo ta postava sprejeta, jo bomo priobčili v celoti, ali pa vsaj v obširnem posnetku. — Računi za preteklo leto so pokazali, da se je izdalo mnogo več denarja, kakor je bilo določeno. Izdatkov je bilo proračunanih 3.770.429 kron, bilo jih je pa v resnici 4.139.000 kron, torej 368.571 kron več; dohodkov je bilo proračunanih 3.835.547 kron, bilo jih je pa le 3.742.971 kron, torej 92.576 kron manj. Vsega skupaj se je več porabilo 368.788 kron 29 vin., kakor je bilo proračunano. Ti večji stroški so baje nastali vsled povodnji. Gospodom nemškim nacionalcem se pač mora priznati, da znajo izvrstno (?) računati.

Borovlje dobe — flgo.

Borovčiči so se obrnili na trgovinsko ministrstvo za podporo v svrhu nabave strojev pri

Zasesal je v me sive oči in zdaj pa zdaj je v njih nekaj vzplamtelo, kakor drznost, energija, polet . . .

Razumel sem vse: njegovo sklonjeno postavo, ki je hušnila kakor senca mimo mojega okna, in kakor v sanjah mi je nekaj govorilo: oprost, nimam časa, zdrav!

In ogenj njegovih sivih oči, koliko je govoril ta! Vsa navdušenost in vztrajnost za tiho, skrivno delo je bila razlita v njem, tem navidezno jeclja-jočem samotarju.

Zakašljaj je in to ga je hipoma vtrudilo. Obrisal si je zasoljene oči in obrnil proti oknu —

„Ne vem, kako bo — boš pa ti nadaljeval, kadar bo konec mojega dneva. Ali boš? Nisem mogel drugače, zgodovinskih dejstev iščem zaman, pa sem vzel bajeslovno podlago. Prišli so Japodje, prišel je Argonavt Jazon — in njegova hči naj bode „Emona“. Saj razumeš — tako v prenesenem smislu; Ljubljana* je vredna poosobljenja, orisanega v celi povesti — bajki, v celi knjigi —“

Govoril je pretrgoma in nepremično zrl skozi okno na najbližnjo okolico svojega doma. Sto in sto pozlačenih križev se je lesketalo za visokim ozidjem, med njimi pa so tajnostno šumele ciprese in vrbe-žalujke, šumele, kakor bi si pripovedovale najnovejše novice o svojem vsakdanjem obiskovalcu, tužnem sosedu . . .

Solnce se je nagibalo k zatonu, in tudi meni je nehote obstalo oko na žarkih, ki so se igrali na pozlačenih križih ob tihih grobovih.

„Kako misliš to?“ sem pretrgal molk.

* Ljubljana se je v rimskem času imenovala — Emona.

izdelovanju pušk. Ministrstvo je bilo takoj pripravljeno, dati to podporo, seveda pod pogojem, da da tudi dežela nekaj. Poročal je posl. Dobernig in predlagal v imenu finančnega odseka, da se ne da Borovčičem nič, ker ni denarja, in ker Borovčičem takointako ne gre slabo. Za Borovčiče je celo govoril deželni predsednik, in posl. knez Rosenberg je predlagal, da se dovoli 5000, ker potem bo država gotovo dala 20.000 K. Ta predlog se ni sprejel. I, seveda, ker dežela podpira take naprave, ki ne potrebujejo nobene podpore in je tudi ne zaslužijo. Za nemški šulferajn, za sūdmarko, za celovške „turnarje“, za „musikverein“, zato imajo denar, za borovsko puškarsko obrt ga pa nimajo. Zato je tudi predlagal posl. Grafenauer, da naj se odvzame nepotrebna podpora „musikvereinu“ in celovskim „turnarjem“ in se da ta denar Borovčičem. Ali seveda so rekli gospod deželni glavar, to ni mogoče, češ, te podpore so dovoljene za celo deželnozbornsko dobo. Borovčičem je torej po milosti nemških nacionalcev ostala — prazna pest. Niti predloga niso še enkrat odkazali odseku. Šulferajn, sūdmarka, turnarji itd., se pa maste z denarjem koroških davkoplačevalcev. Kmet in obrtnik, tu vidiš dobroto, ki ti jih izkazujejo nemški nacionalci. Pred volitvami so sladki kakor med, po volitvi, v deželnem zboru ti pa kažejo — fige.

Koroške novice.

Družba sv. Mohorja naznanja: Letošnja prezgodnja huda zima, ki je zadnji teden napravila po mnogih delih slovenskih dežel občutljivo škodo ter deloma zaprla ves promet, močno ovira tudi redno razpošiljatev naših letošnjih družbenih knjig. Zato nam sedaj ni mogoče razposlati knjig v nekatere dekanije Notranjske, na goriško in v tržaško-kopersko škofijo. V kakih 10 dnevih bo promet, kakor nam naznanja železniško ravnateljstvo, zopet odprt in potem se knjige takoj odpošljejo. Med tem časom se razpošiljajo družbene knjige v druge kraje.

Volilcem in občinam pliberškega okraja! Sedaj, ko zboruje deželni zbor, je čas za razne prošnje posameznikov, celih vasi in občin. Ker g. poslanec Grafenauer ne more sam ob sebi vedeti, kje je treba pomoči, naj pač dotičniki, ki žele njegovega posredovanja, sestavijo svoje prošnje na deželni zbor in jih pripošljejo vsaj najzadnje v enem tednu gosp. Grafenauerju. Prošnje morajo biti seveda podpisane od prosilcev. Morebitna pojasnila naj se razložijo v posebnem, prošnji pridejanem pismu. Prošenj samih g. poslanec ne more sam sestavljati, ker morajo biti prosilci podpisani na prošnji. Naslov poslanca je: Franc Grafenauer, deželni poslanec, Celovec, deželni zbor.

C. k. deželni šolski svet. V deželni šolski svet so bili imenovani stolni korar g. dr. Josip Somer, luteranski župnik John e., ravnatelj beljaške gimnazije Zeehe, in ravnatelj meščanske šole v Št. Vidu, Mattersdorfer. — Gosp. dr. Somer je imenovan v deželni šolski svet kot

Zopet je zakašljaj — da, to je bil tisti suhi kašelj, ki sem bežal pred njim, kadar sem ga začul takole v jesenskih dnevih, ko je šumelo po drevoredih listje pod nogami, in so se osipali kostanji, za njimi pa se zagajala z omazanimi vrečami oborožena raztrgana deca.

Na njegovem obrazu je ostala rdečica, lepa kakor zarja, žareča kot nageljni, da bi se človek sklanjal nad njimi in dotikal njih opojnih cvetov venomer, brez konca.

Da, to je bila tista rdečica: lepo smehlja-joče se jabelko, in če potegne veter preko drevesa, ti pade na tla — in če ga prerežeš, je v njem žne-uzitna gniloba.

„Kako mislim? I, da bi ti nadaljeval, kadar bo konec.“

„Kadar bo konec?! Konec je vendar konec, in za njim se neha vse; čemu torej nadaljevanje? Jaz te ne razumem.“

Zasmejal se je na glas in zopet ga je prekinil kašelj. Globoko se oddahnil je pokazal z roko skozi okno . . . Videl nisem ničesar, le zahajajoče solnce je poljubljalo z zadnjimi žarki križe na grobeh. (Konec prihodnjic.)

Orel odnesel otroka. Iz Ženeve se poroča, da je blizu vasi Courmayeur napadel velik orel neko kmetico, ki je nesla dveletnega otroka ter ji hotel iztrgati otroka. Žena je obupno odbijala orla, ki pa se je vedno vračal, dokler ji ni končno res otroka iztrgal ter odletel z njim v gorovje. Mati je pribežala domov vsa opraskana in raztrgana, nakar se je takoj nad 50 mož odpravilo v gore iskat orla in otroka, a vse iskanje je bilo zaman.

zastopnik katoliškega veroizpovedanja, ne pa morda kot zastopnik slovenskega naroda na Koroškem. Torej je zopet v deželnem šolskem svetu 120.000 koroških Slovencev brez zastopnika. Res slava slavni in premilostljivi c. k. vladi, katera tako lepo skrbi za svoje slovenske podložnike. Tu je zopet nekaj za tako „nepriustranskega“ deželnega predsednika. Baron Robert Hein, c. kr. deželni predsednik, vitez reda železne krone III. reda, predsednik c. kr. deželnega šolskega sveta: hic Rhodus, hic salta!

Kaj obljublajo učitelji? V zadnjih „Fr. Stimmen“ je napisal neki „deutschvölkisch“ učitelj članek, v katerem zahteva zboljšanje učiteljskih plač. Na koncu pa pravi, da bi se nekaj zgodilo, kar bi gospodom nemškim nacionalcem menda ne bilo prav. Pravi namreč: „Ne porivajte učiteljev iz dežele ali pa v tabor socialnih demokratov!“ Mi si pač mislimo, da ne bi bila škoda, niti ako storijo prvo, niti ako storijo drugo!

Premeščen je g. Val. Svikaršič, učitelj v Šmihelu, v Sele nad Borovljami. Castitamo Selanom! Na njegovo mesto v Šmihelu pride gđ. Pišek-ova.

Letošnji vojaški novinci bodo prisegli šele 19. novembra.

Ogenj v celovski stolni cerkvi. Prošlo sredo je neki pobalin zasmodil pri Marijinem oltarju prt, vsled česar je ogenj uničil skoraj celi oltar.

Spominjajte se šentjakobske šole!

Za narodno šolo v Št. Jakobu v Rožu so darovali J. Ogriz, dekan v Kapli (4), 20 K. V Št. Vidu zbrana štajarska družba 4. Nabrala Slovenka iz pliberškega okraja pri prodaji pliberškega mōsva 10. Jan. Wieser, pošl. Podkrnosom, 50. Velikovsko omizje 100. Dr. F. M. v Ljubljani 40. Pri veselici Polzelske požarne brambe nabrala gđ. Tilda Farčnikova 35'66. M. Šlahjer v Logivasi 25. Neimenovan v Celovcu 8. M. Kajžnik na Hodnini 20. Sitar v Št. Janžu 20. Ob inštalaciji v Švabeku nabral Poljanec 28. Fr. Reš, trgovec z žitom v Velikovcu 37. Franc Smodej, prov. v Št. Vidu mesto venca na grob kapelanu A. Jelencu, 12. Jan. Lučovnik, kapelan v Št. Jakobu mesto venca na grob kapelanu A. Jelencu 20. Trije Šentjakobčani na isti namen 6. Šentjakobski Mohorjani 50. Fr. Kobentar, župan v Št. Jakobu, 100 K. Skupaj 585 K. Najprisrčnejša hvala vsem darovalcem!

Matej Rašun, župnik v Št. Jakobu v Rožu. **Št. Jakob v Rožu.** Dne 31. t. m. bo leto, ko sem dobil prvi dar za našo narodno šolo. Tekom leta se je nabralo 12.022 kron! Lepa svōta, a vse premalo za naš namen. Rojaki, zbirajte novih darov, da vendar enkrat že pridemo do tako potrebne narodne šole v Št. Jakobu v Rožu. Prosim podpore posebno še rodoljube izven Koroške! **M. Rašun.**

† **Alojzij Jelenc.** Kakor smo že zadnjič poročali, je umrl prošni teden kapelan v Svečah, g. Alojzij Jelenc. Dne 30. julija je imel primicijo na Ledinah pri Idriji, kjer je njegov brat župnik. V drugi polovici avgusta je nastopil kaplansko mesto v Svečah v Rožu, kjer si je s svojo prijaznostjo, odkritosrčnostjo in vnetim delovanjem kmalu pridobil spoštovanje in ljubezen vseh. Tam je tudi dobil bolezen, hud legar, pri bolnikih, ki jih je s sv. zakramenti pripravljaj za pot v večnost. Umrl je po kratki a mučni bolezni v bolnišnici usmiljenih bratov v Št. Vidu ob Glini dne 21. t. m. ob pol eni uri zjutraj. Ob njegovem grobu bridko žalujejo neutulajljivi starši, dve sestri in trije bratje ter vsi njegovi tovariši in prijatelji. Slovenska Koroška izgubila je v g. Jelencu požrtvovalnega, nade-polnega delavca. N. p. v m.! — Slovenski bogoslovci v Celovcu poslali so za šentjakobsko narodno šolo 22 K 20 vin. mesto venca umrlemu dragemu prijatelju.

Pričica. Ravnateljstvo južne železnice je odredilo, da bo od 1. novembra naprej vlak, ki odhaja ob dveh, dvanajst minut iz Celovca proti Beljaku, obstajal tudi na Pričici.

Lipa nad Vrbo. Dne 14. t. m. je bilo nekaj v naši vasi, kar morda še nikoli. Slišalo se je tamburanje in lepo slovensko petje, da se je človeku kar srce smejalo. Bili smo v Šusterjevi gostilni, kjer smo obhajali god naše velespoštovane gospe gostilničarke Terezije Šuster. V to svrhu so prišli naši vrli tamburaši iz sosednih Podravelj, pevci iz Dol in izpod Št. Jurija, kateri so nas s svojim tamburanjem in petjem kar presenetili. Da tudi govorov in napitnic na zgoraj imenovano ni manjkalo, je umevno. Vsa čast in spoštovanje gre gospodu in gospi Šuster, da sta sprejela in dovolila tako zabavo v svoji gostilni in se nista bala nestrpnega obrekovanja od nasprotne strani ter sta tako javno pokazala svojo narodno zavest in ljubezen do svojega materinega jezika. To gostilno lahko imenujemo našo, in se bomo prizadevali držati se gesla „svoji k svojim“. Sosedne rodo-

ljube pozivljamo, da bi nas večkrat obiskali z enakimi prireditvami, pri katerih se najbolj goji narodna zavest. Zakaj tudi pri nas je že marsikateri uvidel, da ni lepo metati samemu sebi pesek v obraz, pljuvati v svojo lastno skledo in biti izdajalec svojega lastnega naroda, ker takih breznačajnih ljudi tudi zavedni Nemci ne morejo spoštovati.

Nenemškutar.

Dholica. Oprostite mi, cenjeni gospod urednik, da se oglasim zopet jaz, stara dholška glava, izpod „Tauplna“, ker ne morem si kaj, da bi vam ne opisal, kako se pri nas na Dholici godi, kadar se bliža kaka volitev, bodisi občinska, deželna ali državnozborna. — Tudi jaz sem se preoblekel dne 10. oktobra v „ta lepo“ obleko in podal sem se v Šmartin, dasiravno nimam volilne pravice. Sama radovednost me je gnala in res, ravno prav sem prišel. Videl sem, ko je pripeljal en občinski svetovalec volilca vsega obvezanega, tam zopet leti hlapec po enega volilca, ker imel je ukaz, „laufen si snel um di Honz“, in letel je, kar so ga noge nesle. Ker je že precej priletel, se mu je tudi slabo godilo, da se mi je prav smilil. Tam zopet leti eden po volilca. Enega so baje pripeljali že zvečer. Smejal sem se našim liberalcem, ko so se tako bali naših, in se tako potrudili. Takim volilcem, katerim naši „birti“ skoraj ne zaupajo glažek zganja, so klicali nasproti: „serbus Herr B...“ Da, veliko „Herov“ je bilo ta dan. Ko stopim čez stopnice, sem slišal, da so sklenili liberalčki, slovensko pisanih glasovnic ne sprejeti. Tam je držal eden glaž piva in klical: „hai Saifnic“. Med tem prisopiha omenjeni hlapec z volilcem in komaj da odda glas, je bila volitev končana na veliko veselje nemčurčkov, ker so zmagali za te glasove, kar so jih privlekli, da njih trud vendar ni bil zastoj. Dati so morali potem duška svojem veselju s smodnikom, da so se nekateri že bali, da bi se podrla šola. In pili so celi dan. Imeli so baje „frajbir“, ki ga jim je poslal bržkone Saifnic. In ko so izvedeli, da je izvoljen njih kandidat s strašansko večino okrog 500 glasov, so zopet dali na znanje, da je Dholica čisto nemška, samo žal, da so se varali v številkah 500 in 84.

Nebodigatreba.

Dholica. Prišel je zopet tisti čas, ko gredo loveci nad srne in zajce. Veselje je gledati, ko gremo ob nedeljah k sv. maši, ko jih srečamo cele trume slavne gospode, ki gre na lov. Ali menda se še nikoli niso tako pritoževali, kakor letos, da tako malo divjačine vidijo. Naš g. župan je rekel, ko je prišel z lova domov, ter ga je nekdo vprašal, kako je kaj bilo, da je slabo, da je vsa divjačina v polju. No, povedal je resnico, samo to ni ravno častno za naše liberalce, da opuščajo božjo službo — in gredo na lov in tako delajo pohujšanje mladini, ko vozijo s konji in garami, da se vse tresse. Večinoma pa tudi ne vidijo kaj divjačine, ampak sodčke piva, ali Sajfrico ali čegavo ne vemo.

Slovenskega Jožeka brat.

Gozdanje. „Der Teufel, wer eper hiaz in di Mir-šrajbt, wen ka Pforar is,“ tako moraš slišati tukaj pri nas sedaj, ko nimamo župnika, a v „Miru“ se še vedno kaj bere o nas. To noče v glavo našim „fortšritlarjem“, oziroma hajlovcem, namreč da bi mogel pisati v „Mir“ preprost človek, in se upal jim povedati v obraz, kar jim gre. No le potolažite se naši ljubi „naprednjaki“, naši odpadniki! Ali mislite, da moramo mi tudi imeti sejo, da naprosimo g. župnika, da nam piše dopise v naš velečenjeni „Mir“, kakor pa vi, ko vam mora pisati dopise v lutrovske „Bauernzeitung“ edini, ki je zmožen, namreč g. učitelj. Sicer se pa mi mladeniči takih dopisov, kakor jih kujete vi, sramujemo in nismo sploh zmožni pisati takih dopisov, ker so prebedasti, in nam „rüksrit“ kaj takega ne pusti. Sicer se vas pa tudi čisto nič ne bojimo in pisali bomo v „Mir“, ki je nam čez vse drag, in pa tudi vaše delovanje bomo zasledovali in ga točno objavljali. Brez zamere in pa na svidenje, narodni izdajalci!

Eden, ki se vas ne boji.

Gozdanje. (Uganka.) Tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo je dne 12. oktobra t. l. naznanilo slavnemu c. k. okrajnemu glavarstvu v Beljaku, da napravi v nedeljo, dne 15. oktobra t. l. javen shod in igro. In res, okr. glavarstvo v Beljaku je dovolilo shod in igro z dopisom z dne 13. oktobra t. l., a društvo ni dobilo v roke dovoljenja. Po pravilih sme društvo, akoravno pravočasno dovoljenja ne dobi, zborovati. Čakali smo na dovoljenje, a ga ni in ni. Šele po preteku osmih dni ga prinese naš slavni občinski sluga predsedniku. Kod je hodilo dovoljenje? Pri slavnem okrajnem glavarstvu v Beljaku gotovo ni ležalo, ker ima poštni pečat 13. oktobra t. l. Mislimo, da je ležalo dovoljenje pri našem slavnem županstvu, ter se je baje hotelo zabraniti shod, in tako preplašiti mladeniče odbornike. A take strahopetne mevrže pa še niso naši vrli zavedni slovenski fantje odborniki, da bi se dali ugnati v kozji rog! Le krepko naprej, mladeniči! Ne bojte

se naših hajlovcev, ki so našuntani, da vas zasmejujejo. Živeli slovenski fantje! *Član društva.*

Sv. Višarje, 23. oktobra. V soboto zvečer ob ¾7, v strašni megli, je prišel pod vodstvom c. k. gozdnega nadzornika Veitha s svojim spremstvom Njegovo Veličanstvo Friderik Avgust, kralj saksonski, na Sv. Višarje. K večerji sta bila povabljeni gospod nadzornik Veith in gospod župnik dr. Amschl. Družba je prenočila v gostilni. Drugi dan, v nedeljo 22., se je kralj s svojim spremstvom udeležil ob sedmi uri sv. maše, katero je daroval g. župnik dr. Amschl, in pri kateri je bilo še precej drugega ljudstva. Po zajutreku sta bila predstavljena tudi žabniški župan Janez Kramer in cerkveni ključar Janez Kravina. Potem je odšel kralj in spremstvo na lov v Zajezero. Kralj Friderik Avgust je prvi kronani velikaš, ki je na Sv. Višarjah opravil svojo pobožnost.

Rabelj. Dne 18. t. m. se je dogodila pri nas velika nesreča. V Henkelovem rudniku so trije rudarji vrtali luknje za razstreljevanje. Med temi je bil tudi neki Andrej Kravanja iz Bovca. Ko je bilo 12 strelav pripravljanih, so plezali delavci navzgor. Kravanja je zaostal. Puh, ki je nastal vsled strelav, ga je vrgel nazaj v jamo, kjer so potem našli truplo vse razmesarjeno.

Odlikovanje. G. Matija Prosekar, posestnik na Plešivcu nad Kotmarovesjo, je dobil na čebelarški razstavi v Tešinu v Šleziji za razstavljene čebele in med dve odlikovanji — bronasti kolajni. Torej tudi Slovenci vzlic svojem „riksritu“ napredujemo. Vrlemu narodnjaku srčne častitke!

Kotmaravas. Dne 10. oktobra smo volili, seveda še zmirom „fortšritlih“, pa ne več tako „štram“, ker liberalci so ostali pri svojih 46 glasovih, slovensko-katoliški možje-volilci pa so se pomnožili od 23 na 36. Vsa čast vam, slovenski volilci, da se niste ustrašili liberalne komande! Pri drugih volitvah bodete sli z nami tudi vi drugi, ki ste se zdaj rajši ognili neprijetnemu zbadanju. Pokažite, da ste možje! Zaveden katoliški Slovenec, kmet, ne more voliti liberalnega Prusa, grajščaka, ki se bo le dr. Lemišu in drugim poklanjal in na njih komando z glavo kimal. Slovenski kmet pa mu bo deveta briga. Pa kdo bi se čudil, da je stara Kotmaravas tako „napredna“, da ima več glasov za „pavra“ kakor za „orgelpavra“! Saj tu najdeš: Gasthaus, Gemischtwarenhandlung, Postamt, Gasthaus in Bäckerei, Fleischhauerei, Vorschusskassa, Feuerlöschdepot — oh, kako je to lepo! — in da je še bolj „fortšritlih“, kar dve „Volksschuli“. Zdaj pa reci kdo, da pri nas nemščina ni potrebna! Saj brez nje še skoz to „kotmirsko fodranje“ ne prideš!

V Kotmarivasi pokopali smo to jesen staro mater Pušnico; oče Pušnik so pa še trdni. Živela sta 50 let v zakonu. Pa še dva druga para živita tukaj, ki sta že nad 50 let poročena: Nartovi, ki še vrlo gospodarijo, in Sodernjakovi, ki so razmorama še prav trdni. Mislili smo vse tri pare na enkrat peljati pred oltar k zlati poroki, smrt pa je nam en par že razločila. Redkokje se sliši, da so v eni fari kar trije pari zreli za zlato poroko. V Črezdolu pa živi 90letna starka, ki je bila dvakrat omožena in je sedaj že 50 let vdova. Čisto slepa je že, pa še zmiraj kaj malega dela, „kar ošlata“. — A nekaj ni lepo za naš kraj: da namreč skoro vsako leto nesrečno žganje zahteva svojo žrtev, da se kak pijanec ponesreči, ali pa umrje vsled alkohola po dolgotrajni bolezni!

Kapla v Rožu. Pri nas se bo zidala nova trirazredna šola. — Železnični most čez Dravo bo že kmalu dokončan, a vozili se menda ne bomo še tako kmalu čezenj. — Pri Košiču v Svetnivasi je vrgel neki delavec nekega hlapca s tako silo ob tla, da je hlapec vsled poškodbe umrl.

Podgora. Minulo nedeljo, ob 10. predpol dne, je bil tudi v Borovljah napovedan ljudski shod za razširjanje volilne pravice. Od splošne in enake volilne pravice pričakujemo krščanski socialci, posebno pa še Slovenci, ravno toliko dobrega, kakor delavci, ki se imenujejo socialni demokratje. Tu imamo skupne intesese; zato pa smo tudi mi šli „demonstrirat“. Na lepkih je bilo namreč brati, da bo „demonstrationsverzamlia“ za splošno in enako volilno pravico; ko pa smo prišli na „pošto“, čudili se nismo malo, da je samo gosp. Neutzlar govoril o volilni pravici. Če sta že dva govornika tukaj, naj bi tudi obadva o tem govorila, kakor se to godi po drugih krajih. Tako smo si mislili, eden ne more vsega povedati. A namesto tega pa se vzdigne tista duševna reva iz Celovca, ime ji je „Genosse“ Mahrer, ki po celem Koroškem kvasi in farba vedno isti govor. Namesto volilne pravice je zopet pražil svoje farje, Tanzenberg, ofer in premoženje žabniškega župnika, nune itd. Tega seveda ni povedal, da so mu na primer v Volšbergu natanko vse dokazali, da farba predebela. Ves svet že pozna razmere žabniškega župnika, le „genosse“ Mahrer jih ne pozna, ali pa iz hudobije laže dalje. Da bi nadregal svoje poslušalce zoper povišanje kongruje, povedal je vse,

kar je bral kje zoper „farje“ in katoliško vero; tudi na neke kosti (?) svetega Andreja ni pozabil. Govoril je surovo, kakor pravi soci, živo zavzemal se za „Los von Rom“ in „Los von Gott“, ker — je to privatna stvar in delavcu pomaga iz bede in nevolje. Povedal je tudi, da ne bodo prej dali miru, dokler se ne poruši zadnja cerkev. Sociji so mu seveda vse verjeli. Na „farje“ so bili grozno hudi; neki Bajtiščar bi jih kar tam rad obešal, neki drug delavec iz Borovelj (ime za danes zamolčimo) pa je rekel: „Ich sch... auf den Himmel“. — Upamo, da ne pride tako visoko! — Nazadnje predlaga resolucijo. Vse roke so v zraku. Med drugimi sem v „leftu“ videl tudi od dela žuljavi (?) roki podljubeljskega Trnjaka in Darnijevega birta. „Aj žinjaš,“ je rekel eden, „zdaj pa gotovo nič ne dobijo.“ Malo smešno se mi je zdelo, ko sem videl take delavce glasovati zoper vero in duhovne, in mislil si na tihem, če vama to ne pomore na noge, če vama to ne nazežene gostov v vajine večno prazne „luknje“, potem za vaju sploh ni pomoči. Zdaj sta na konju, zdaj vam bodo tudi Plajberžani raje nosili svoje denarje. Ko bota šla „Los von Rom“, pa povejta, da gremo vkup!

Slovenji Plajberg. Slovensko posojilnico kanijo z novim letom premestiti v Podljubelj. Prišla bo v Kajzarjevo gostilno.

Borovlje. Skoraj ne bi spoznal več Borovelj, tako so se zadnji čas povečale. Novih hiš je silno veliko. Posebno lepe so nova kavarna, Justova gostilna, strelišče, davkarija, vila Janeš itd. Tudi za pokopališčem je vse polno novih hišic. Zlasti delavci so si tam začeli zidati svoja stanovanja, hiše so lepe in proračunjene za eno ali dve rodbini. Vse je lepo in lično, pogreša se samo stavbeni načrt. Vsak lahko stavi kamor in kakor hoče, in to ravno pači celi kraj in mu daje obraz navadne vasi. Vsaka hiša stoji zase, gnojišča pa tudi kure brskajo na cesto. Tako na pr. stoji na eni strani ceste vila Janeš, na drugi pa velika, moderna kavarna, na sredi med njima pa Jernejino gnojišče in svinjaki gledajo na cesto. To ni moderno, zdravo pa menda tudi ne. Slavni občinski zastop blagovoli naj tudi na stavbe obrniti svojo pozornost.

Borovlje. Gospod Peter Vernik, c. k. dvorni dobavitelj, je bil odlikovan na razstavi v Tešinu z zlatim križcem za svoje zasluge v puškariji. Dobro delo najde zaslužno pohvalo. Isti gospod je prodal ta mesec cesarju Meneliku v Abesiniji lovsko puško za 2000 K. Častitamo!

Borovlje. Dela pri vodovodu bodo skoraj dokončana. Več o tem prihodnjič.

Remontni sejem v Grabštanju. C. in kr. vojno ministrstvo je z ozirom na še dosti ugoden izid za poskušnjo dne 11. septembra t. l. v Grabštanju uvedenega vojaškega remontnega sejma ukazalo, da se vrši odslej vsako leto remontni sejem v Grabštanju. Čas, kedaj se vrši ta sejem, se bo vselej pravočasno naznanil.

Škocijan. Vse župnije pomilovanje in glasno sozaljje je vzbudil nesrečen slučaj, ki se je pripetil našemu ljubljensmu gosp. župniku Ant. Mikuluš-u. Poklican je bil v sredo, dne 18. t. m., okrog 11. ure po noči previdet bolnika na Jezernici pri Sinčivasi. Ko se že pelje proti Sinčivasi, se vpreženi konj nečesa ustraši, skoči v stran in zavozi na kup gramoz, na kar se voz zvrne in g. župnik, varujoč najsvetejše, postane sam žrtev nesrečnega padca in si zlomi levo roko. Dal mili Bog ponesrečenemu kmalu okrevati.

Žitaravas. Dragi g. urednik, prosim, da mi dovolite, da vam naznanim, kako je bilo ravno pri nas v Žitarivasi, kjer je naš nasprotni poslanec doma, pred volitvijo in po volitvi. Ker je naš Seifritz menda mislil, da liberalci res niso tako neumni, da bi njega volili za poslanca, zato se je menda ustavljal sprejeti poslanstvo, ko je pa izvedel, da je vendar le njih resnična volja, zato je z veseljem sprejel to ponudbo in začel po svoji občini prav dobro agitirati s svojimi agenti. Njegov občinski sluga, kateri je glasovnice volilcem razdajal, je povsod, kjer se je upal, volilcem prigovarjal, naj volijo Seifritza, in se tudi ponudil glasovnico izpolniti, kar je tudi menda večkrat storil. G. Seifritz je napravil pred volitvijo lov na volilce in tudi na zajce, katere je volilcem pošiljal, celo takim, s katerimi do zadnjega ni bil prijatelj. Ljudje pripovedujejo čudne reči, kar pa menda vendar ni res. Pravijo, da je onim, ki jim je kedaj kaj pomagal, zažugal, da nihče nima več pričakovati, od njega, ako ga ne voli. Spravili so na volišče take reveže, katere morajo spovedovat hoditi na dom. Pa so jih le še vzdignili. Na dan volitve so baje njegovi uradniki, ko se je vršila volitev v njegovi hiši, prežali na volilce. Seifritz se je sam predstavil volilcem, se pohvalil, kako da je dober človek in kaj bo vse še storil. — Nekaj jezera v Goselni vasi je last nemškega samostana v Dobrlivasi, in to ima Seifritz v najemu. Tam so dobili suho travo, katera se za krmo ne more

porabiti, volilci iz žitajske in dobrolske občine za steljo. Kdor ni volil Seifritza, ni dobil več stelje, in kateri je imel že napravljeno, in ga ni volil, jo je moral pustiti. Kakor je povedano, je ta svet meniška last, pa vzlic temu dobro orodje liberalcev pri volitvah. Na dan volitve je bilo piti in jesti na razpolago, kolikor je kdo hotel. Posebno veliko so spili in snedli tisti, ki so čakali tam na izid volitve. Ko je prišel brzovjav, da je izvoljen Seifritz, tedaj se je šele začelo pravo liberalno veselje. Topiči so začeli grometi, kakor v japonski vojski, piva je bilo na razpolago cele sodčke in mize so bile naložene z jedmi. Iz Železne Kaple se je pripeljala cela druhal, je žrla na vse pretege in hajl rjovela, da je daleč odmevalo. V pozni noči se je šele razšla ta druhal, pa nobeden žejen ali lačen, temveč tako nabasani, da se je drugi dan lahko sledila pot za njimi. Neki kmet v Št. Vidu, ki je tudi Seifritza volil, je tudi začel na svojem domu streljati, ko je slišal strel pri Miklavcu. Zato mu je g. Seifritz dal cel sod piva. Ta kmet je potem svoje pristaše povabil in so še enkrat začeli streljati. Potem so pa še plesali, kakor nekdanji Izraelci okoli zlatega teleta. Le to je bilo, da teleta ni bilo treba vlijati, ker tele je tisti kmet sam. — Drugi dan pa so prišli gospodje iz Celovca. Koliko je koštal ta izlet celovških gospodov g. Seifritza, o tem molči zgodovina, ker je to njegova stvar.

V vinskih gorcih so krepko in dolgo pokali možnarji v soboto popoldne v Globasnici in Št. Lipšu, kar je pomenilo, da sta čuvaja vinogradov, p. d. „hutarja“, opravila svojo službo in je odslej prosta pot v vinograde vrabičem, nemanjem in tatičem, ker je srečno spravljeno grozdje, sadje in fižol. Za grozdje letos krasno vreme je naslednje kljubovalo. Dež in slana sta silila k biri. Ako bi se smelo še počakati par tednov, bilo bi grozdje še boljše; a tudi tako smo zadovoljni. Dozorelo je skoraj popolnoma. Žitarec bo boljši kot predlanskim. Že dolgo nismo imeli takega. Upamo, da ga bo čez dvesto hektolitrov. Dolgo čakanje in veliki trud vendar ni bil zastoj, ker ima žitarec visoko ceno. Dobe ga eden ali dva polovnjaka, največ pa ga dobi eden 5 do 6 polovnjakov (l. 1869 imel ga je pa 16!). Kateri niso dosti ali nič kropili s vitrijolom, se zdaj zelo kisló drže nad zelenim sadom. Tudi v drugem oziru smo v znožju gora prav dobro letino imeli. Celo sadja je bilo še dosti. Gorjanci se hvalijo s hruškami in moštom, poljanci pa z jabolki. Hvala Bogu! pravimo iz srca.

Polom v vsenemškem taboru. Vsenemcem, to je onim, ki vedno škilijo iz Avstrije v nemški rajh, se je zgodila na Štajarskem velika krivica. S pomočjo c. k. uradnikov v deželni zbor izvoljeni vsenemec Wastian namreč ni bil izvoljen v noben odsek. Zato velik vrišč v vsenemškem taboru. Mariborski vsenemški list „Marburger Zeitung“ piše vsled tega: „Zakoni dostojnosti, pravičnosti in poštenosti to zahtevajo (namreč, da bi bil Wastian izvoljen v kak odsek). Ali te zakone se je brezobzirno in sirovno prezrlo. Zopet se je žrtvovala ljudska korist strankarskemu nagonu in strankarski požrešnosti.“ Potem govori list o „nesramnosti“, „grdobiji“, „sovraštvo“ itd. — Glejte, kakšni so Nemci. Ker nemške stranke niso vsenemškega kričača volile v odseke, je tak polom; pri nas na Koroškem pa naš edini slovenski poslanec g. Grafenauer tudi ni voljen v noben odsek. In zato ni noben nemški list pisal o strankarski požrešnosti, nesramnosti, grdobiji, sovraštvo nemških nacionalcev na Koroškem. Seveda, za Slovence je pač druga mera, druga postava dostojnosti, kajti po dr. Lemišu so dostojni samo nemški nacionalci, drugi ljudje se pa menda sami lumpje.

V Ljubljani se je vendarle ugodilo že davni potrebi s tem, da se je otvoril dne 28. t. m., po ljubljanski akcijski stavbeni družbi „Union“ zgrajeni krasni hotel pod vodstvom znanega bolzanskega hotelirja Antona Kamposa. Hotel „Union“ ima 100 elegantno opremljenih sob, osrednjo kurjavo, kopalnice, dvigalo itd. Celo najrazvijenejši potniki se ne morejo pritoževati, kajti nudi se jim vse, kar se more zahtevati od hotela prve vrste. V hotelu je velika restavracija, lastna kavarna, kegljišče itd. in g. Kampos skrbi zato, da se bo vsakemu gostu postreglo kar najboljšje.

Važno je za krčmarje in zasebnike, da je začelo delovati „Goriško vinarsko društvo“, ter da ima na razpolago razna vina goriške slovenske dežele, kakor je razvidno v oglasu na zadnji strani. Zadruga ima že več podružnic na deželi in svoje večje zaloge v Gorici. Da je to društvo velikega pomena za trtorejca kakor tudi krčmarje in druge, nam ni treba na dolgo in široko opisovati, kajti s tem si bo zadobilo goriško vino ono sloveče ime, katero v resnici zasluži. To društvo je velikega pomena v vsakem oziru, v prvi vrsti pa za krčmarje, preč. duhovščino in zasebnike, torej vsem onim, koji ljubijo pravo naravno in pristno vino svojega trtorejca; ker ako od svojih kupiš, s tem pod-

piraš svoje trtorejce in neposredno tudi samega sebe. „Goriško vinarsko društvo“ ima v zalogah samo najboljša vina. Svetujem pa, da naj bi se vsak prepričal s tem, da gre vino osebno pokusiti, ali po vzorcih. Za ta slučaj je najbolje naročiti si majhno posodo za poskus, da se naroči večja množina enakega vina, ako isto ugaja. Ker je ta zadruga edina na Goriškem, ki ima vsa ondotna vina, ni izgovora, da ne bi mogla poslužiti vsakogar v vsakem oziru najbolje.

Društveno gibanje.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Libuče in okolico vabi vse rodoljube in rodoljubkinje k svojemu letnemu občenemu zboru, ki bode v nedeljo, dne 5. novembra t. l., ob 3. uri popoldne pri Hrustu v Libučah. — Po občenem zboru je prosta zabava s petjem in šaljivimi prizori.

Odbor.

Pripomba. Gospodje pevci „Gorotanci“ se prosijo, da se udeležijo pevske vaje v petek in zborovanja v nedeljo pri Hrustu v Libučah.

Predsednik.

Gradee. V soboto 22. t. m. je imela graška podružnica beraškega kluba v Celovcu svojo prvo sejo. Zbrali smo se v Jud-ovi gostilni na Jakominovem trgu. Prav veselo smo se imeli — bilo nas je sedem, upamo, da bo nas prihodnjič že več —: zapeli smo marsikatero koroško pesem in pomenili smo se marsikaj fletnega. Volili smo predsednika, blagajnika in pevovodjo, t. j. tistega, ki „takt daje“. Sejo bomo imeli vsako soboto istotam in podvrženi smo vsem predpisom in zapovedim našega glavnega kluba.

Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu si je izvolilo na svojem I. rednem občenem zboru 25. vinotoka sledeči odbor: predsednik phil. Ivan Prekoršek, podpredsednik iur. Franjo Lipold, tajnik iur. Josip Pučnik, blagajnik iur. Hugon Robič, knjižničar phil. Jos. Glonar, gospodar phil. Janko Leskošek; namestnika: iur. Herbert Kartin in med. Mirko Černič; pregledniki iur. Albert Kramer, Bazilij Mirk in Anton Bojec.

Slovensko katoliško akademsko društvo „Zarja“ v Gradcu je na svojem I. rednem občenem zboru v zimskem tečaju 1905/6 dne 25. t. m. izvolilo sledeči odbor: Predsednik phil. Franc Kotnik, podpredsednik phil. Martin Malnerič, tajnik med. France Primšar, blagajnik phil. Ivo Česnik, knjižničar iur. Franc Koch.

Gradee. V sredo 25. t. m. je zborovalo dijaško društvo „Tabor“. Prav veselilo nas je, ko smo videli mladeniško navdušenost naših dijakov in smo slišali o njih pridnem delovanju. Izročili smo krepkim našim prihodnjim novorojencem srčne pozdrave iz naših koroških bojišč; pozdravi so bili z veselimi „Živio“-klici sprejeti. Med dijaštvom smo videli tudi nadopolnega gospoda Ravnika iz Glinj.

Slov. katol. akad. društvo „Danica“ na Dunaju je na svojem občenem zboru dne 24. oktobra t. l. izvolila naslednji odbor: predsednik phil. Ljudevit Vagaja, podpredsednik phil. Ivan Dolencec, tajnik iur. Anton Škerbec, blagajnik exp. akad. Josip Dular, knjižničar exp. akad. Fran Miklavčič, gospodar iur. Ivan Vidic.

Narodno srečalno društvo „Nada“.

Pod tem naslovom osnovano društvo je namenjeno kupovati za malenkostne doneske članov raznovrstne srečke in premijske obligacije, rok upravljati ter od morebitnih večjih dobitkov porabiti eno polovico k razdelitvi med svoje člane, drugo pa v korist bodočega slovenskega (hrvat.) vseučilišča v Ljubljani.

Iz društvenih pravil, odobrenih že tudi z razpisom c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 16. junija t. l., štev. 7681, dovoljujemo si navesti sledeče točke:

§ 1. „Nada“, narodno srečalno društvo, ima svoj sedež v Ljubljani.

§ 2. Namen društva je kupovati za doneske članov take v Avstro-Ogrski dopuščene zadolžnice, ki se izrebejo s premijami, ter razdeljevati morebitne dobitke po določbah teh pravil.

§ 3. Društvo je osnovano, kadar se vpiše vsaj 1000 deležev po 1 kroni na mesec in obstoji iz toliko odsekov, kolikrat tisoč deležev je vpisanih. Ti odseki zaznamujejo se kot „prvi, drugi“ itd. odsek, ter se upravljajo vsak zase popolnoma ločeno, tako da udeležniki enega ne participujejo pri dobitku ali izgubi drugega odseka. Zadnji sme šteti tudi manj kot tisoč, vendar ne izpod petsto deležev.

§ 4. Društvo začne svoje poslovanje za vse odseke obenem, in sicer onega dne, katerega razglasi odbor v ljubljanskem uradnem listu in slovenskih dnevnikih. Trajanje društva določeno je na dobo petih let od dneva, katerega je začelo poslovati.

§ 5. Društvenik je vsakdo, kdor vpiše eden delež po eni kroni na mesec ter se zaveže plačevati ta znesek šestdeset zaporednih mesecev. Me-

sečni doneski smejo se plačevati tudi za več mesecev ali za vso dobo vkup.

§ 7. Vsak društvenik je dolžan vpisani svoj delež plačevati brez opomina in na svoje stroške društvenemu blagajniku v pogojenih obrokih. Troški, ki nastanejo društvu, z opomini ali izterjevanjem, opravičeno je zahtevati, da se mu povrnejo ali pa odšteti jih od vplačanih deležev, ki se vsled tega skrčijo na dotični znesek.

§ 10. Najmanjši izzrebani dobitki ostanejo lastnina društva istotako vsi večji dobitki do še edenkratnega zneska nakupnega kurza premijskih zadolžnic. Kar preostaja od dobitkov preko tega zneska, pripade v enakih delih društvenikom dotičnega odseka in zakladu za slovensko, odnosno hrvatsko vseučilišče v Ljubljani. Ta zaklad upravlja mestna občina ljubljanska, kateri tudi pristojna pravica določil, koliko se sme iz njega dovoliti vladi kot enkratni prispevek za ustanovitev vseučilišča. Vsa ostala svôta porabi naj se za ustanove dijakom slovenske in hrvatske narodnosti na vseučilišču v Ljubljani.

§ 11. Do izteka petih let porablajo se najmanjši dobitki in od večjih svôt do še enkratnega zneska nakupnega kurza premijskih zadolžnic v ta namen, da se nakupijo nove premijske zadolžnice. Kar preostane denarja iz večjih dobitkov, razdeli se med društvenike dotičnega odseka, ako znaša nanj pripadajoča svôta vsaj K 12.000, v nasprotnem slučaju pa se plodonosno naloži ter razdeli šele takrat, kadar z obrestmi in novimi dobitki vred doseže gornji znesek. Dokler ni društvo glasom § 3. društvenih pravil definitivno osnovano, zastopa društvo, ima odgovornost in preskrbuje ustanovitvi spadajoče priprave gosp. Ivan Hribar, župan ljubljanski.

S svojim pristopom podvruguje se društvenim določbam pravil in programu društva v celem obsegu.

Pomen novega društva bo, lahko rečemo, za ves naš narod, brez ozira na stranke, brez ozira na meje, gotovo velik, in da se zares ves narod lahko udeleži, določili smo, da se delež, z ozirom na svôto K 60 itak malenkosten, lahko plačuje tudi mesečno po 1 krono.

Mi ne zahtevamo nobenih žrtv; vsak mora takoj spoznati sam, da je pri tem ogromnem številu srečk, za vsak odsek posamezno, najceneje in strokovnjaško nakupljenih, ne le vsaka izguba izključena, ampak da ima vsak društvenik že v slučaju le enega večjega dobitka ne samo ves svoj delež povrnjen, temveč že znaten dobiček in da vrhutega sodeluje za podjetje, o katerega velevažnem pomenu je gotovo vsak zavedni Slovenec prepričan.

Priglasje sprejema že od danes naprej Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Radi enostavnosti, prihranitve poštnine itd. dovoljujemo si priporočati sl. uradom, društvom in drugim korporacijam, da nam naznanjajo svoje pristopajoče člane v enem skupnem seznamu, obsegajočem številu deležev in imena udeležnikov.

V Ljubljani, dne 21. oktobra 1905.

Pripravljalni odbor.

Ivan Hribar, župan ljubljanski, predsednik.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj toľše v sebi, je torej najlaže prebaven, ne provzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom
Ivan Hoff

in s levjo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
, 1/2 „ 50 „
Dobiva se povsod.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo.

(Dalje.)

Kako je vzrejati teleta? V tistem trenutku, ko pride tele na svet, pretrga se navadno popkovina, to je tista vrvica, s katero je bil zvezan mladič s kravo. Včasih se vendar primeri, da se popkova vrvica sama ne pretrga; to se dogaja osobito tedaj, če krava leže rodi. Tedaj je potrebno popkovino kakih 10 cm pod popkom pretrgati ali prerezati. Odršana vrvica navadno ne krvavi, zato je tudi ni treba prej prevezati; odrezana popkovina pa običajno močno krvavi, in zategadel jo

morate prej prevezati kakih 10 cm od popka, potem jo še-le prerezati z ostrimi škarjami. Odrezan konec vrvice namažite z raztopino, ki ste jo pripravili iz 3 gramov krezolina in 1 decilitra vode. To je v naših krajih nekaj neznanega. Ali vendar je to mazanje z gori naznačenim, prav cenenim zdravilom velike važnosti, ker s tem se odvrne vnetje in oteklina popka, zaradi česar se je moralo že mnogo dobrih telet poklati. Razun tega zabrani mazanje tudi takoimenovano hromoto telet, vsled katere boleznj je že mnogo mladičev pocrkalo.

Tele postavite precej, ko je prišlo na svet, pred kravo, da ga obliže. Krepko in močno tele skuša že med lizanjem vstati in priti do vimena. Močna teleta se spravijo sama na noge in začno sesati. Če je pa tele močno slabo, da se ne more vzdigniti, pustite ga nekoliko časa ležati, da si malo opomore. Ako navzlic temu ne more vstati, namolžite nekoliko kapljic mleka ter mu ga vlijete v gobček. Ko začne malo poskušati, glavo privzdigovati ter se na noge postavljati, potem mu pomagajte do vimena, ter ga toliko časa držite, da se napije.

Prvo mleko, katero ima krava po storitvi v vimenu, imenujemo „mlezivo“ ali „zmlezvo“. To mleko je malo drugače sestavljeno, kakor kasnejše. Mlezivo ne služi teletu samo kot hrana, ampak tudi kot čistilo, ker mu iztrebi iz črev ono klejasto (limasto) blato, katero je prineslo s seboj na svet. Ko bi odvzeli teletu zmlezvo, v tem slučaju se ne bi moglo otresti, in bi vsled tega lahko nevarno zbolelo, da, celo poginilo. Torej živinorejci, privoščite teletom prvo mleko (mlezivo), ker ono jim je močno koristno. Prvič naj sesa tele, kolikor more, ker se ni bati, da bi se presesalo. Ko se je tele nasesalo, šele potem naj se vime do čistega izmolze.

Pri nas puste teleta pod kravo sesati, po nekaterih krajih pa napajajo teleta z materinim mlekom iz primerne posode (napajalnika). Prvi način je naravnejši in pri nas splošno v navadi, kar je tudi prav. Res je, da ima tudi napajanje iz posode svoje prednosti, toda sesanje iz vimena je naravnejše in boljše.

Sesajoče tele pustite lahko zraven krave, da sesa, kadar mu drago. Če ima samica samo toliko mleka, da ga mladič lahko posesa, potem ne bi imel temu nič oporekati. Če pa ima krava veliko mleka, potem je tele na vsak način odstraniti, ter ga je pripustiti prve dni 6krat, kasneje 5krat, potem 4krat in čez kakih 14 dni po 3krat dnevno k vimenu. Pri dobri molznici ne more in tudi ne sme tele vsega mleka posesati. Zatorej je treba kravo po vsakem sesanju prav do čistega izmolsti. Ker pa krava rada zadržuje mleko, katero je ostalo teletu, zato pomolzejo nekatere gospodinje med sesanjem eden ali dva sesca, kar se ravna po tem, če je krava bolj ali manj mlečna.

Paziti vam je, da se tele ne presesa, ker s tem si želodec pokvari, in dobi nevarno drisko. Sploh mora gospodar ali gospodinja, odnosno kaka druga pametna oseba nadzorovati sesanje, da tele precej odloči, ko se je dovolj napilo. Tudi na to je paziti, da ne liže samica mladiča po popku, ker s tem mu lahko popkovino preveč nategne, vsled česar se utegne popek vneti.

Najboljše je, da držite sesna teleta v posebni štalici, kjer se morejo prosto gibati in skakati. Prosto gibanje in skakanje je teletom neobhodno potrebno, ker brez tega se ne morejo dobro razvijati in tudi ne uspešno rasti. Nič ni menda za mladiče bolj škodljivo, kakor če jih privežete k jaslom. Telečji hlevček mora biti primerno topel. Mrzli hlevi so za teleta močno škodljiva, posebno škodljiv je preprih. Telečje stajice nastiljajte z mehko in čisto nasteljo. Če se onesnažita popek in popkovina mladih telet, tedaj se popek rad vname, zateče, kar utegne imeti slabih posledic. Sploh morate na telečji popek bolj paziti, kakor doslej. V tem oziru je storiti to-le: V prvi mladosti je mazati popkovino s prej opisano krezolinovo raztopino (3 grame krezolina na deciliter vode); skrbeti je, da krava ne liže mladiča s svojim ostrim jezikom po vrvi in popku; slednjič je teletu dobro nastiljati, da se mu popek ne onesnaži.

Za tiste gospodinje, ki prodajajo sveže mleko, mi je omeniti, da ne smejo mešati novega mleka (prvih 8 dni po porodu) k ostalemu.

(Dalje sledi.)

Kupujte národní kolek!

Slovenci, zahtevajte povsod ter rabite samo vžigalice in svinčnike družbe sv. Cirila in Metoda!

V Celovcu dobijo se vžigalice in svinčniki „družbe sv. Cirila in Metoda“ v traški gospé Izop, kosarske ulice številka 7.

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar izšel:

Anton Janežičev

nemško-slovenski slovar

(Deutsch-slovenisches Hand-Wörterbuch).

Četrty, predelani in pomnoženi natis

preredil Anton Bartel.

1905.

Dobiti je tudi

Anton Janežičev

slovensko-nemški slovar.

Tretji, predelani in pomnoženi natis

preredil France Hubad.

Cena vsakemu: mehko vezan K 6.—, trdo vezan z usnjatim hrbtom K 7-20 (po pošti 30 vin. več).

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu so dobili

krasne platnice

za knjigo: „Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini“ od Jern. pl. Andrejka po ceni K 1.— za komad, po pošti 30 vin. več.

CVIČEK

lepo svetlordeč, liter po 23 in 25 kr. ima na prodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem, postaja Videm-Krško. Pišite kar g. kaplanu Fr. Vrhovcu v Leskovcu.

Igralci na citre

dobijo 5 komadov za citre in katalog brezplačno. J. Neukirchner, Görkau, Češko.

Otvoritveno naznanilo!

Ljubljana Veliki hotel „Union“

(I. vrste).

Last ljubljanske delniške stavbene družbe „Union“.

Novo zgrajen, z najmodernejšo opravo, nad 100 elegantno opremljenih sob.

Otvorjen 28. oktobra 1905.

Osrednja kurjava, električna razsvetljava v vseh prostorih, kopališča, dvigalo, interurbani telefon, omnibus.

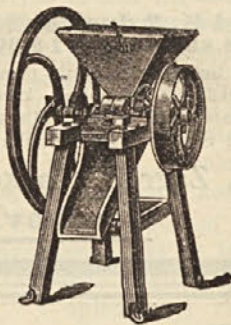
Velika restavracija. Krasne obednice in koncertna dvorana, restavracijski vrt, kegljišče itd.

Izborna kuhinja, plzensko pivo v sodčkih, vina iz lastnih vinogradov itd.

Elegantna kavarna z najnovejšim zračenjem. V sredi mesta. Shajališče vseh trgovskih potnikov.

Anton Kampos, ravnatelj in restavratér,

lastnik hotela Walter v Bolzanu.

Stroji za prirejanje krme.

Rezalnica za rezanico in krmo, s patentovanimi ležišči za mažo; tečejo jako lahko in prihrani se moči do okrog 40%; rezalnica za repo in krompir (repico); mlinci za drobljenje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emajliranimi in neemajliranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice, za mnoge gospodarske namene itd.; nadalje: mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valjarje, brane itd. izdeluje in pošilja v najnovejši, priznani izvrstni sestavi

Ph. Mayfarth & Comp.

Tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, II./1, Taborstrasse 71.

Ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Sveteči

kipi srca Jezusovega, srca Marijinega ali angela variha.

Okrasek za vsako krščansko stanovanje.

Ti krasni, po umetniških vzorcih izdelani kipi so iz rožnatega ali belega, prozornega stekla, 35 centimetrov visoki in 2½ kg težki. Na zadnji strani podobe je oljna posodica za karbona-luč. V temni sobi se posebno lepo sveti

srece Jezusovo ali srece Marijino,

kar na vsakogar vzvišeno vpliva.

Za ljudi, ki ne morejo spati, najboljša nočna luč.

Vsak komad s karbona-lučjo vred stane samo 6 kron.

Glavna zaloga: Julius Fekete, Dunaj, V./1, Schönbrunnerstrasse št. 31/M.

Na deželo se pošilja po povzetju.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovo žitno kavo.
Juhni pridatek znamka „Vydra“.
Juhne konzerve (grahove, lečne, gobove in riževe).
Oblati (specijaliteta: „Desert délikat“ in masleni oblati).
Šumeči limonadni bonboni „Ambo“.
Dišava za pecivo „Buhtin“.

NAPRAVITE POSKUS!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 vin. in poština.

„Goriško vinarско društvo,“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

v Gorici

ima v svojih zalogah in prodaja

naravna in pristna vina

iz Brd, z Vipavskega in s Krasa.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Vzorci vin pošilja na zahtevo.

Cene zmerne, postrežba točna in reelna.

Sedež društva:

Gorica, ulica Barzellini št. 25.

Najceneje usnje za jesen

je dobiti

v trgovini z usnjem poleg gostilne „Kleblatt“ na Novem trgu v Celovcu.

Želodčne bolezni

so večkrat posledice zanemarjenega slabega prebavljanja in se pokažejo največkrat kot slab tek, otdelost trebuha, gorečica, napenjanje, slabosti, slab okus, glavobol itd. ter se večkrat razširijo v težko bolezen, ako se pravočasno ne odpravijo.

Kot izvrstno sredstvo proti vsem boleznim izhajajočim iz pokvarjenega želodca so se izkazale že desetletja kot Marijacejske povsod znane in priljubljene

Brady-jeve želodčne kapljice

vsled svojega teka vzbujajočega, želodec krepčajočega in čistečega učinka.

Cena stekleničici z navodilom K — 80, dvojna steklenica K 140.

Pri kupovanju v **lekarni** zahtevajte izrecno pristne **Brady-jeve želodčne kapljice** in se ne dajte pregovoriti s kakim drugim izdelkom. Pazite na razvoj v rdeči škatljici s podobo Matere Božje kot varstveno znamko in na podpis

C. Brady

Osrednja zaloga C. Brady-jeva lekarna, Dunaj, I., Fleischmarkt št. 1/385, razpošilja proti gotovini ali po poštnem povzetju za K 5.— šest majhnih ali za K 4.50 tri velike steklenice poštine prosto in brez nadaljnjih stroškov.

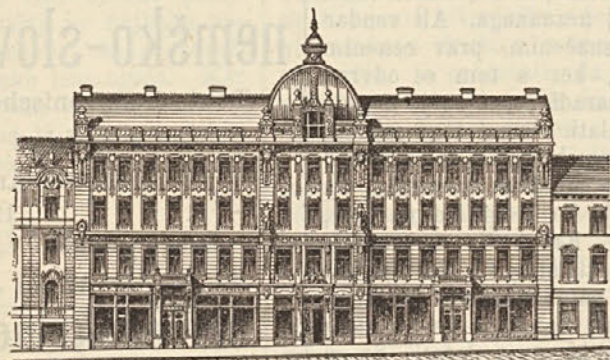
Dobri in pridni

hlapci

se takoj sprejmejo na posestvu „Stefanshof“ v Blatu pri Pliberku. Plača 15 do 20 kron, po uporabnosti.

Slovenci! Podpirajte Velikovško šolo!

Stanje
 hranilnih vlog:
 nad 20.000.000 K.

Rezervni
 zaklad:
 nad 700.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive **kapljice sv. Marka** se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo **trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah**, ter izlečijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na **želodcu**, ublažujejo **katar**, urejujejo **izmečke**, odpravijo **naduho, bolečine in krče**, pospešujejo in zboljšujejo **prebavo**, čistijo **kri in čreva**. Preženejo **velike in male gliste**, ter vse bolezni izvirajoče od glist. Delujejo izborno proti **hrupavosti in prehlajenju**. Lečijo vse bolezni na **jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu**. Odpravijo vsako **mrzlico** in vse bolezni izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na **maternici in madroni**, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**. — Radi tega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K, 2 ducata (24 steklenic) 8 K, 3 ducate (36 steklenic) 11 K, 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K, 5 ducatov (60 steklenic) 17 K.

Na razpolago imam na tisoče priznalnih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Stjepan Barič, župnik; Ilija Mamič, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanič, seljak; Sofija Vukelič, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena l. 1360.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **zajamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. **Dobiva se povsod!**

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.